

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen napokint, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többi
hirdetésektől alku szerint a le-
olcsóbb árért vételekkel föl.
Bélyegdíj minden külön bejá-
rástól 30 kr.

„Nyitlár”-ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 20 kr.

Hirdetéseket felvételre a kiadó-
hivatalban, KUTASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHNER-
KÁNYI H. könyv. irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentenül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adatok.

Utolsó árkelet		árú
ok	pé. z	árú
50	120.—	120.30
50	101.20	101.45
50	98.25	98.75
50	100.—	101.—
50	101.—	101.50
50	98.—	98.20
50	91.25	91.55
50	101.75	102.25
50	101.50	102.—
50	99.—	99.50
50	100.—	100.50
50	98.75	99.25
50	97.75	98.25
50	94.75	95.25
50	—	—
50	—	—
50	91.50	92.—
50	117.—	117.50
50	124.50	125.50
50	—	—
50	94.50	95.—
50	93.—	93.50
50	96.75	97.50
50	96.—	96.75
50	—	—
50	112.50	113.50
50	92.30	92.80
50	—	—
50	97.—	97.50
50	93.75	94.25
50	—	—
50	119.25	120.25
50	—	—
50	101.75	102.25
50	103.25	103.75
50	—	—
50	97.25	98.—
50	—	—
50	173.50	174.50
50	—	—
50	17.50	18.50
50	38.50	39.50
50	6.50	6.60
50	12.—	12.20
50	—	—
50	5.66	5.69
50	5.65	5.68
50	9.49	9.52
50	9.49	9.52
50	—	—
50	58.35	58.45
50	11.65	11.67
50	—	—
50	58.35	58.55
50	98.50	98.60
50	47.40	47.50
50	47.30	47.40
50	—	—
50	47.40	47.50
50	47.45	47.50
50	119.70	119.95

eztetés.
hírvénnek örvendő s több ol-
eszimnyem — kelendőségén-
s utóbbi időben kitéve, elhatá-
ret módosított s arra két nyo-
vezem föl, bejegyztetvén az
pesti iparkamaránál.

SZESZ

szeközöl:
fűfűjaldalmak, szemnyogosságok
tő szorú is igen ajánlható, a
ti, a foghúst erősíti és a szájt
ez elporolása után, valamint
ajukok erős tőre, a fejkörpa-
nak eltávolítására.

veggel 80 kr.,
ggel 40 kr,

ellatva, minden tőreghz,

KÁLMÁN.

Muzeum-körút 23. sz.

PANA

errel használtatik
k
pedvény, a fej és sza-
z, a lábizzadás ellen.
ereskedelemben forgó
osan Berger kátrány-

ppana

tástalan utánzásoktól
sára, gyermekeknel is,
szappana mely 35%.

Az alispán.

(r. e.) Államiságunknak amaz erős védbástyái, melyek helyére a Tisza Kálmán reform-, helyesebben mondva: deforma- szelleme modern filagoriácskát állított, vagyis a megyék s még izmosabb nevű- ket használva a vármegyék: nem so- kára ismét azon a ponton állanak, hogy magukat új... burokratákkal lássák el, választások után.

Burokrácia és választások! Hogy illik ez össze? Pedig a kormány-rendszer burokratákat kíván, a közönség pedig választani, ha e választás gyakorlásával nem is tesz egyebet, minthogy három-négy, a megyei szolgálat kenyerére rászorult s a régi megyei-tisztviselő eszményképét meg sem közelítő egyén közül boldogit egyet a maga szavazatával! És így van ez legtöbb helyen s épen azért semmi iránt sem mutatkozik oly csekély érdeklődés, mint épen a régi és új, egészen nagy, vagy kikyánarított megyék tisztii választásai iránt.

Pedig ez nincs helyesen. A megye mégis csak ősmagyar intézmény s lehet- len lemondanunk abbéli reményünkről, hogy magyar államiságunk ezen védbástyáit idő múltával visszahelyezhetjük megillető helyükre. A mostani csonka s mindenféle elvont elméletek és nem annyira kormány- zási, mint kormány-elvek által elékteleni- tett intézményből is igyekezzünk a saját képünkre átteremteni azt, a mi lehetséges. Legyünk azon, hogy valamint a város saját tisztviselőit csak is városi elemekből állíthatja össze, legyen a magyar megye is még mindig színét-javát képező föld- birtokosságból összeállítva. Legyünk azon, hogy a megye urainak címere ne legyen az oly megbízhatlan kalucsnis és paraplui, hanem garantirozza a közigazgatás tekin- telyét és őnzetlenségét az egyes tisztviselő személye is. Ily irányu mozgalmakat észlelünk az erdélyi részeken; Kolozs- megye alispánjaul valószínűleg egy Jósika bárót választanak meg. Es ezt azért ne is engedjük által sem a tollat- és pálinkát vesztegetett arisztokráciának, sem pedig a kormány-politika merev szolgálatára igen alkalmas, de egy magyar megye történelmi méltóságához méltatlan szerencse-vadász csapatnak. Követelünk először is praxist és ennek adjunk előnyt az újdonsült ifju doktorok teoriáival szemben, melyek csufos hajótörést szenvednek az első furfangos subás emberrel való találkozáskor. Es ne legyen közönyös a mi pártunk sem; a megyei választások győzelmé dönti el a képviselőválasztásokat. — Egy függetlenségi elemmel megtöltött megyeháza még így is, még most is erős gátjává lehet a kormány káros és eddig a megyei tisztviselők se- gélyével is sikeres alatomossággal keresztül vitt érdek-politikának.

Legelső sorban érdemi figyelmünket az alispáni szék betöltése. Nagyobb fizetésű s legalább a főrendiházban való részvétel jogának megszüntéig több külső fényvel ellátott állás a főispáné, de az alispáni állás ezen legmagasabb nem kinevezés, hanem választás után betöltött hivatalunk, tulajdonképen mégis fontosabban s hatás- körében bennünket mégis közvetlenebbül érint. Kiténik ez már a törvény definíció- jából is; „a köztörvényhatóság által kö- zök rendezéséről szóló 1870. XLII. törvény- cikkeknek a főispánról szóló 53. §. ugyanis így rendelkezik:

„A főispán (főkormánybíró) a végrehajtó hatalom képviselője; mint ilyen, a le- nörzi a köztörvényhatóság önkormányza- tot és örködik a törvényhatóság által kö- vetített állami közigazgatás érdekei felett.” sat.

Ezen tehát inkább representa- tív, ellenörködő és örködő, hogy úgy mondjuk passiv hivattal, melynek bizonyos kinevezések joga inkább ékességét, mint behatóbb jelleget kölcsönöznek, szem-

ben áll az alispáni hatáskör körülírása, a melyből kiténik, hogy ez a valóban activ, ez a valóban érdekeink felett álló hivatal, a mely — említett törvény- cikkeknek 58. §. szerint

- a) vezetői a törvényhatóság nevében a közigazgatást, intézkedik minden ügyben, mely a közigyülés vagy egyes közegek hatásköré- hez utasítva nincs;
- b) végrehajtja a közigyülés hatá- rozatait;
- c) átveszi — és
- d) végrehajtja a kormányrendeleteket” sat.

Hogy mennyire kell épen az alispán- nak vagyonnal, névvel és gyakor- lattal bíró egyénnek lennie, azt fejtegetni sem szükséges. Egy erőlyes alispán mellett a főispán eltörpülhet, s hogy mily nagy tere nyílhatik ez állásban épen független- ségi embernek, arra nézve elég legyen utal- nunk a törvény által meghatározott oppo- nálási jogaira, melyeknél fogva kormány- rendeleteket minősíthet törvénybe ütközök- nek, „a helyi viszonyok között károsok- nak, vagy épen »kivihetlenneknek» s szá- mos eszközzel rendelkezvén, emelheti ezen opponálási jogának nyomatékosságát. Utalunk csak az okkupáció ideje alatt felmerült s a kormány által jogtalanul követelt fuvo- rakra, a mely nagy zajt ütött úgy szép terét képezhetette az alispáni hatáskör jól felfogott gyakorlatának.

Imé, ennyiben utaltunk a közelgő me- gyei tisztújítások s első sorban az alispáni állás betöltésére irányuló mozgalmak fon- tosságára, végezetül még egyszer felhíván a függetlenségi párt éberségét és tevékeny- ségét ezen döntő ütközet nagy napjaira!

Képviselői beszámoló.

Debreczen város szabadelvű párti képviselői, Kis Lajos és Körösi Sándor, vasárnap e hó 11-én fogják elmondani beszámoló beszédeiket a városház nagytermében. — írja a „Nemzet”.

A magyar kormány

Philippovich Fe- rencz br. tábornagynak, a volt horvát országos hadparancsnoknak felajánlotta a horvát báni hivatal, hir szerint, Philippovich tábornagyról azonban a báni hivatal elfogadását több feltételnek előzetes teljesítésétől tette függővé E feltételek különösen az osztályfő- nökök kinevezésére vonatkoznak. A tárgyalá- sok még folyamatosan vannak. Khuen gróf a neki felajánlott osztályfőnöki állást visszautasította. — A zágrábi Pozor e hó 2-ki száma a budapesti horvát értekezletről írva, ugyan- attól semmi eredményt nem vár s nem remél Horvátországra nézve, mert erős hite, hogy a Tisza miniszterelnöké megjelent horvát urak aligha érkeztek Budapestre konkrét javaslato- kkal és eszmékkel. Ezek nélkül pedig akár honu is maradhattak volna, mint Kresztics ur; legalább egy uiabb blamagétól kímelték volna meg magukat. Furcsa is oly egyénnel bizal- mas értekezleteket folytatni, kik egymás iránt sem viseltetnek föltétlen bizalommal, mert Josipovich M., Miksich és Sermage aligha biznak föltétlenül Kresztics és Miskatovics urakban. Ezelőtt hat héttel is volt konferálás, annak nem lett eredménye; a mostani konfe- rencziának sem lesz sikere.

A delegáció.

A magyar delegáció négyes albizottsága tegnap délelőtt 11 órakor órakor Tisza Lajos elnökele alatt ülést tar- tott, melyen a közös kormány részéről Kálnoky gr. külügyminiszter, Bylandt-Rheidt gr. közös hadügyminiszter, Kállay Béni közös pénzügy- miniszter, Tóth Vilmos, a legfelsőbb számszék elnöke, Szőgyény László külügym., Falke b. és Mérey osztályfőnökök, Pápay alezredes és Lambert vezérhadbíró voltak jelen.

A magyar kormány részéről Tisza Kálmán miniszterelnök jelent meg. Előadó: Ra- kovszky István. Az albizottság a boszniai költ- ségvetés tárgyalásával foglalkozott. Rakovszky előadó után Kállay közös pénzügyminiszter in- dokolta a költségvetést és a megszállott tarto- mányok igazgatási és pénzügyi helyzetét s azután felhívta a tagokat, hogy kérdéseket intézzenek. Első kérdésre Éber Nándor jelent- kezett.

A fiumei kormányzó.

A tegnapi hiva- talos lap a következő kir. kéziratokat közli: Magyar miniszterelnök előterjesztése foly- tán, gróf Szápáry Géza fiumei és magyar-hor- vát tengerparti kormányzót, ezen állását — e minőségben teljesített kitény szolgálatai el- ismerése mellett — saját kérelmére ezennel felmentem. Kelt Gödöllőn, 1883. évi november

hó 1-én. Ferencz József s. k., Tisza Kálmán s. k.

Magyar miniszterelnöknek, földmívelés, ipar- és kereskedelemügyi magyar minisz- terrel egyetértőleg tett előterjesztésére, gróf Zichy Agostont fiumei s magyar-horvát tenger- parti kormányzóvá ezennel kinevezem s ez utóbbi minőségében a fiumei tengerészeti ha- tóság elnökségét reá ruházom. Kelt Gödöllőn, 1883. évi november hó 1-én. Ferencz József s. k., Tisza Kálmán s. k., gróf Szé- cheányi Pál s. k.

Kedves gróf Szápáry Géza! Magyar mi- niszterelnök előterjesztésére ont a gr. Fes- tetich György elhalálozása folytán megüre- sedt magyar főudvarmesteri méltóságra ezen- nel kinevezem. Kelt Gödöllőn, 1883. évi no- vember hó 1-én. Ferencz József s. k., Tisza Kálmán s. k.

Az orléánisták és Németország.

Párisból jelentik e hó 5-ről: Az orléánisták álli- tólagos lépéséről szóló hírek a trón vissz- aállitását illetőleg s az a hir, hogy Németország egy erre vonatkozó kérdésre elutasítólag vá- laszolt, itt bizonyos feltűnést okoztak, de ha- tározottan állítják, hogy az utóbbi időkben az orléánisták ily lépést Berliunban egyáltalában nem tettek. Ezzel szemben azonban bizonyosnak tartják, hogy Németország ily lépésre eluta- sítólag válaszolna. Korábbi időkben az orléánisták előtt nem ismeretlen az a körülmény, hogy Németország semmi áron sem támogatná a köz- társaság-elleni üzemeket.

Képviselőválasztás volt tegnapelőtt

Alsó-Dabason, hol az elhunyt Halász Zsigmond dabasi földbirtokost választották meg, aki, mint elődje szintén a függetlenségi elveket vallja. A választás után Halász Mórincznál, a megválasztott képviselő atyjánál és a dabasi kaszinóban fényes lakomák voltak, melyeken a választók legnagyobb része jelen volt.

Hírek. A vámkonferencia

a tagjai a Franciaországgal kötendő kereske- delmi szerződés ügyében tárgyalást folytattak a kereskedelmi miniszteriumban. A konferen- cia befejezte tanácskozásait és az osztrák kormány képviselői ma este visszautaznak Bécsbe. — A vizjogi enquete a ke- reskedelmi miniszteriumban Matlekovics állam- titkár elnökele alatt ülést tart, melynek tárg- yát a kész törvényjavaslat végzővegezése fogja képezni. — Ignatieff gróf csil- laga újra feltűnt az orosz politika égen. Ujabb hírek szerint Sándor czár magához rendelte Gatsinaba Ignatieffet. E meghívást az orosz miniszteri állásokon tervezett nagyobb ará- nyu változásokkal hozták összeköttetésbe. — Challemeil-Lacour francia külügymi- niszter nem fog leköszönni. Csak hosszabb szabadságidőt kap, minthogy egészsége csak- ugyan igen komolyan meg van támadva. — A szerb zavarások. Belgrádból novem- ber 5-éről jelentik, hogy Nikolics tábornok első jelentése Zajcsar vidékéről igen me- gnyugtatólag hangzik. A tábornok remé- li, hogy a felkelő vidékeken a normális vi- szonyok csakhamar helyreállanak. — A z al- bánok. Mint Katarából távirják, a macedo- niai, epirusi és felső-albániai albánok Török- ország ellen irányuló emlékiratot intéztek a hatalmakhoz, a melyben Görögországba való bekebelezésüket kérik. A nép e vidékeken ál- talában népszavazást kíván. — A nemzet- közimunkás kongresszus tegnap bevégezte tárgyalásait Párisban és pedig tel- jes csendben és nyugalomban. Az anarchisták tettek ugyan kísérleteket a rend megzavará- sára, de hasztalan. — A nemzetüzers- ég szaporítása. A német katonai kormányzat elhatározta a tüzérség szaporítását s az erre vonatkozó javaslat már tárgyalásra is ki van tűzve. — Ostromállapot Frank- furtban. A frankfurti rendőrségi épület ellen minapában intézett merénylet követke- zésében, illetékes helyen Frankfurtot és környé- ket kis ostromállapot alá szándékoznak he- lyezni, annál is inkább, mivel a Lipcsében legutóbb letárgyalat nagy felségárusítási per vád- lottjainak nagy része is vagy majnai Frank- furtból és vidékéről való, vagy itt folytatták agitációikat.

Kálnoky gr. nyilatkozatai és a hármás szövetség.

Rómából írják a Nat. Ztgnek: Az itteni kormányparti lapok nyíltan szolgál- takszége pártédekből oly értelmet tulajdoni- tott Kálnoky gr. szavainak, a mely mélyen sérthette az olasz nemzeti érzületet. Akként értelmezte tudniillik azokat, mintha Kálnoky gr. az Ausztria-Magyarország s Italia közti barátságos viszony fennmaradását a Depre- tis-miniszteriumtól tette volna függővé s eleve tiltakozott volna a régi baloldali tagjaiból ala- kuló miniszterium ellen. Kálnoky grófnak alkal- masint eszébe se jutott, hogy illetékn épen

pártállást foglaljon el a Depre- tis-miniszterium mellett és szükségképen az óhajtott eredmény ellenkezőjét vonta volna maga után. De ha nem is felelne Kálnoky gróf szavainak ily ma- gyarázataért, nem menthető fel azon szemre- hányástól, hogy még sötétebb tette az Olasz- és Németország közti viszonyt borító homályt. Nemcsak tartózkodik a hármás-szövetség em- legetésétől, Ausztria-Magyarország két szövét- ségesének viszonyát-ról sem látszik semmit sem tudni. Azon körülmény, hogy Ausztria- Magyarország Itáliához és Németországhoz való viszonyát mindig úgy emlegette, mintha csak két-két hatalomról lenne szó s a három közt nem állnának fenn közös vonatkozások, sürgősen szükségessé teszi a hiteles ma- gyarázatot német részről, máskülönben komoly bonyodalmak támadhatnak Itáliában.

Zavargások Szerbiában.

A nagy bel- ügyi válság, melyben Szerbia már jó idő óta simlódik, az utóbbi hetekben a skupstina fel- oszlatása után legkevesebb sem enyhült. Egy ideig nem érkezett ugyan Belgrádból komo- lyabb hir, de azok a titkos hatalmak, melyek a szerb mozgalmak szállítását vezetik, időközben sem pihentek. Az a sokszor hangzottott fe- nyegetés, hogy ha majd a szerb honvédségét őszii gyakorlatra berendelik, komoly dolgok fognak történni, ezuttal csakugyan teljesedésbe ment. A honvédeket berendelték, a vidéki szertárakban elhelyezett fegyvereket szétosz- tották közöttük s a gyakorlatokat megtartották. Eddig jól ment minden. De mikor a legénysé- get haza akarták bocsátani s a fegyvereket bekivánták, hogy vissza tegyék helyökre, a kerületi raktárakba, egyszerre számos kerület megtagadta a fegyverek visszaszolgáltatását. Sőt a határohoz közelebb eső kerületekben a honvédek már ki is tűztek a zendülés zászlá- ját s a szoros utakat megszállották. A szerb nép egy része tehát nyílt lázadásban van tör- vényes királya ellen. Milyen nagy e fellázadt rész s számbavétel nem érdemlő töredék-e, arról a belgrádi táviratok még nem adnak tájékozást.

De a kormány legújabb intézkedései azt sejtetik, hogy a dolog igen komoly. Rögönitől bíróság, kormánybíró, a közzabadságot fel- függesztő rendeletek egész sora s végül a kato- nai intézkedések azt mutatják, hogy itt kom- oly és igen veszélyes mozgalomról van szó. Célja iránt sem lehet semmi kétség, nem a Krisztics-kormány, hanem egyenesen Milan király trónja ellen irányul az. A pánszlávok már rég feueygették ilyesmivel az ifju királyt. Karagyorgyevics Péter házassága, a kitűntetés, melylyel az orosz udvar elhalmozta, a sürges- fergás, melyet egész nyáron át kifejtett, s végül a toborzások, melyek javára tetteket nemcsak Romániában és Bulgáriában, hanem Horvátországban is, mint a legutóbbi elfoga- tások bizonyítják eléggé elárulják, hogy bizo- nyos körökben sokat foglalkoztak Milan király letételével s hogy már uődját is megtalálták. E körökben régóta várják a szerbiai hadgya- korlatokat, midőn a kormány maga fegyverzi fel a népet. A felfegyverzett népet a kormány s a király ellen felhasználni s a harcztérre vezetni, ez volt a szándék, mely, mint a leg- újabb táviratok mutatják, el is lőn ére. Csak az nem bizonyos még, hány kerületben sikerült a honvédséget a zendülésre csábítani s marad- e a szerb kormánynak elég megbízható katonai ereje, melylyel a mozgalmat elfojthatja. A pánszláv igaztás annyira megmérgezte Szerbia közviszonyait, hogy a legrosszabbra is készen lehetünk s megtörténhetik, hogy a rendes szerb hadsereg szintén megtagadja az engedelmese- get s a lázadókhöz csatlakozik. Ha ez bekö- vetkezik, egy a szerb válság kivetkőzik eddigi helyi jellemvőségéből s nemzetközi fontosságra fog emelkedni. Különös Ausztria-Magyarország van a legközelebből érdekelve a mozgalomban, mely nemcsak szomszédságában, hanem olyan országban is támadt, a mely a gazda- sági és politikai érdek, száz meg száz fonala- val van hozzá fűzve. Ugy látszik, hogy Orosz- ország, mely egyelőre a bolgárokat nem tudja fejedelmök ellen fellázítani, most Szerbiában próbál szerencsét, nehogy a keleti kérdés egy pillanatig is nyugalomra jusson s megszűnjék ez az örökös zűrzavar, mely főleg Ausztria- Magyarországban már is annyi áldozatba került.

Karczolat.

Beszélik, hogy a delega- czióuál a 20 ezer forintos megtakarítás alkal- mából azt mondá Jókai, hogy e mondatot: „ne költs többet, mint a mid van” arany be- tükkel kellene írni minden magyar embernek ajtajára. — Már miért arany betükkel? Há! kulimásszal, vagy krétával nem volna e taka- rékosabb?

A magyar államnyelv.

Az élet minden egyesnek küzdelme, az összes ellen.

(K.) Ha van e földön nép, mely magának igyekezett otthont és hazát teremteni, hogy annak alkotott jótéteményében más ajku embertársait is egyenlő joggal kedvezmény és teherben is részesítse; akkor bizonyára a magyar nemzet az; és ha valamely nemzetre reája illenek Börne fentmondott szavai, akkor az bizonyára a magyar nemzetre illik legjobban; mert hát nálunk éppen így áll az, nálunk minden egyes kis töredéke valamely másunk ide befogadott népnek, ott hagyott nemzetisége kunyhóját akarja itt, nemzetisége nagy és hatalmas palotájává emeli. Nem gondolja meg azt, hogy miad az ami itt nékie jobbléte adott, azt a Magyarországot alkotó népnek házigazdái nemes nagylelkűségéből kapta, azt sem akarja megérteni, hogy ez a föld ma az ő hazája is, bármily nyelven imádják is Istenét s annál fogva ő elsőbbsen is Magyarország szabad polgára és fia a közös edes anyjának is, és csak másodsorban elhagyott nemzetének itt lakó töredéke.

Es mennyiben lehet ezt azoknak terhére róni? Csak annyiban, hogy ezek a magyarral született nemes nagylelkűséget felmagyarázták és Magyarország hivatott fennlétét az nyelvem kívül hagyták úgy annyira, hogy most már jó lakó- és polgártársunk ezt felszólaló kérést hívják, pedig bizony távol van tőlük a rettegést ösmerő iskolája. Vagy nem így van?

Hát nem akarnak-e a szászok Erdélyben, egy kis külön Szászországot teremteni? Hát az ott lakó oláhok nem óhajtotnak egy kis Dákó-Romániát látni? Hát a Maros, Tisza és Duna folyók közt lakó rácsgaz nem törekszik-e ott egy fiók Szerbiát alkotni? Milyetemes az ellen? Es Felső-Magyarországon lakó törjaink egy része nem nyúzó-e egy kis Szilvárszág létrehozatalán, panyé Hurbán Szeptevé alatt? Hát nem tesz-e az annyit, hogy minden egyes töredék az összes ellen tór? Az itt lakó oroszok a nem veszem ide, mert azok inkább magyarok mint oroszok; s ha mégis vannak közöttük kik elszakadni vágnak, annak is kormányunk az oka, mert minden töle telhető módon akadályokat gördít azok valódi magyarosodása elébe; mint például most is a Dorog tiszta orosz ajku nép által kért püspöki székhelyet nem adta meg nekik, hanem engedte inkább vissza menni a czár vallására, amitől csakis annak hazafias polgármestere mentette meg.

Eppen így voltunk a 30-as években is, midőn a magyarországi oláhok az egyesült vallásra óhajtottak volna lépni, ekkor nem csak Metternich sas szemé és az osztrák érdekek előre látása gördített eleibök akadályokat, hanem a magyar birtokos urak is — felhivatva, hogy a g. c. vallásnak a törvény értelmében világosodottabb papjaink lesznek, kik nem visznek a nép összeírására marhájárlatot keresztlevel helyett, mint az akkori Dranez község pópája.

Magyarország minden bealokó nepet egy formán részesített jogokban még a legiebb időben is, ha arra magokat méltatták; nem oszlott-e meg a nemesseg Magyarországon lakó minden ajku nép között; nem láttunk-e a hivatalokban még pedig választás utján be választott tisztviselőket söt megyei alispánokat is — ki akkor a megye bizalmát és hatalmat is bírta, hát ez a helyoma a s a nemzetiségek irányában; ez a zsarnokság mit a magyar más ajku polgártársainak követett? Vagy nem úgy van ez ma is? Csakhogy persze nem lehet az állam nyelvet melynek történelmi multja van quodlibette fajlulni engedni.

Tessék az ilyen különöz követelésekkel a most alakult Szerbiába, Bolgáriába, vagy

Oláhországba kísérletet tenni, majd meg látják azon jó urak hogy járnak ott, ha másképp mint az ország állami nyelvén adnák be kérévényeiket. Csak Magyarország lenne tehát a benne lakó nemzetiségek predájává kiteve állami nyelvet illetőleg? Vajjon honnan, hát ezen jog követelése? Talán Horvátországtól? — Hja, kérem az egészen más, annak megvan történelmileg autonómicus multja, Horvátország ha bár kiegészítő része is hazánknak — de azért mindig társország marad, ezt olvasuk Kálmán király ideje óta nem csak törvénykönyvünkben, de minden kormányzási hitlevelében is.

Ezen kis különbségnél fogva lássák bé Magyarország határain belül lakó külön ajku polgártársaink azt, hogy ők ezen autonómikus joggal nem bírnak, azért ők első reudben Magyarország magyar állam polgárai és csak azután nemzetiségük vagy nyelvészerti fia e hazának, és epen ebből kiindulva neveltségnek látszik a szebeni főispán beiktatásánál megengedett 3 fele nyelven tett üdvözlőteket.

Amerikába 11 kisebb ország rész van képviselve a Wasingtoni szövetség nagy gyűlésén, ugyan mi lenne ott ha 11 fele nyelven beszélnek és határoznának? de ne szóljunk mi Amerikáról, nezzük meg Európa nagy követeit, hát ezek kik e földgömbjérel vagy rosszul vezetik a kormányzást, nem alkotkák-e magoknak egy ugynevezett diplomatikus nyelvet melyen tanácskoznak? De igen és ez a francia. Ha tehát ezen egységet minden állam fenn tartja magának, miért lenne epen Magyarország kivétel, hogy itt a megyéken és Isten tudja még mifele nyelven bírják el az illető ügyeit? Ezt nem lehet másképen megérteni csak úgy ha a magyar kormány eddigi nagylelkűsége melyet felelemnek keresztelni szeretnek — tovább is ezen az engedékeny uton fogna haladni. Pedig magyarországon csak egy politikai nemzet van és ez a magyar.

Nem lehet tehát többé oly elnező a magyar kormány még ha Tisza Kálmán személyében öszpontolus is, melyből a magyar nemzet gyengeségét kellene ki olvasni, majd ha egyszer Asztria-házi politikája fenn tartása mellett az utolsó magyar is elverzett, akkor az új alakulás fogja meghatározni azt, hogy kiki hogy beszéljen, a volt Magyarországon; csakhogy az bizony igen sokára fog érvényesülhetni, addig pedig beszéljünk magyarul még a főispánok beiktatásánál is, nehogy a mit talán elnező gyengeségéből megengedünk ma, holnap már mint előzményképező esemény szokássá válna, jogalapot nyerjen; kell tehát a kormányt a képviselőházban arra figyelmeztetni, hogy ne engedje meg az állam politikai nyelvet néhány hecsegő fenyegetéseiknek aldozatul esni. Ezt ő magaától is tennie kellene a kormánynak, mert ez az országának, míg az fennáll elvitatlanul sajátja; vegyen példát a horvátoktól, kit egy sokkal nagyobb állam hatalommal is sikra mertek kelni, csak állítottak a g o s j o g a i k képzett csorbíthatatlansága mellett; vagy talán nem ezt tette Horvátország epen most velünk szemben? Vagy mindenki másnak megvan engedve, történelmi jogainak vétele csak éppen a magyarnak ne lenne meg ebbeli joga?

Honnan meríti ezt a kormány? Eppen azért azt mondjuk, az országnak történelmileg és ezred éves fennállásával igazolt politikai multját feladni, vagy azt oly könnyen minden megtorlás nélkül megcsorbítani engedni menthetlen gyengesége — hogy ne mondjuk büne — a magyar kormánynak; de magának a parlamentnek is; melytől reméljük, hogy követelni fogja Tisza Kálmántól, hogy ismert erelyet mindig követelni fogja.

Kedves barátom, Ha nem untatja önt, elmondom családóm sajtószertü történetét. Tudom, hogy ön okos ember, nem kell tehát attól tartanom, hogy barátságunk meglazulna e miatt, s ha mégis, könnyen elviselném, mert nem igaz barátság semmisülne meg.

Anyám Coucill asszony egy felénk, alacsony termetű kis asszonyka volt, kit ferje csak vagyonért vett nőül. Egész élete vértanuság. Szerető kedély, felénk, erzekény levan, az a kinek atyámnak kellett volna lenni, a legdurvábban bánt vele. Már hazasága első hónapjában viszonyt kötött a szobaleánygyel, s a berlök hitvesei és leányai mind szeretői voltak, hanem azért nejeitől is volt két gyermek, söt ha magamat is hozzá számítom, három. Anyám nem szót: e lármas házban ugy elt mint azok a kis gerkek, melyek a butorok alatt szaladgálnak nagy feleken. Elnyomva, felretolva, reszkette; egy ijedős lény nyugtalan tekintetével kiserzte az emberek modúlatait. Es pedig szép volt, igen szép, a szelid hamvas szökek ritka fájából. Mintha haját a folytonos felelem halványította volna meg.

Couchill azon barátai között, kik kastélyának állandó vendégei voltak, kivált egy volt gyöngéd volt és indulatos, képes a legerélyesev név viselem. Magas volt és sovány s vastag fekete bajusz húzódtól aikai fölött. En nagyon kevéssé hasonlítik hozzá. Olvasott ember volt s egyáltalán nem gondolkozott úgy, mint társai. Nagyanyja Jean Jacques Rousseauka jó barátja volt s ő mintha nemes tulajdonságokat örökölt volna e viszonyból.

A „Contrat Social“-t s a „Nouvella Helois“-t kívülről tudta, valamint mindazon böl-

A jogérzeti erős láncaz. *)

A folyó év sem akarván hátrább maradni, a botrányok sorozatában elődeinél, halad a szokások uton, mintha ez is a világtörténelem rendjéhez lenne elváhatlanul köve; pedig dehogyan van, csak az isten képerre teremtett ember úzi avval vadjátékát, nem gondolván meg a holnapot, reszket örömebe ha ember társától valami hangzatos rosszat, megvetőt mondhat el közvetlen szomszédjának, jaj az illetőnek ha valahogy más vallás felekezeti, hát még ha véletlenül hirlap szerkesztő, no ekkor kétszer jaj neki; mert ekkor minden sikertulása esedendő bűnnek róvatik fel reszére, főkép ha az ellenpárt táborába tartozik, mert ekkor már a boszu edes öröme tölti amának boszu után sóvárgó lelkét, tehát akkor nem undok semmi eszközhöz nyulni csak hogy sárba tiporhassa azt, kinek kenyere mellett meg állását és jó hírnek örvendő nevét is eddig irigy szemmel nézte; leve vigyáz az emberiség ezen faja szakmáját követő ember-társára, jaj annak ha egy véletlen félre lépést csak kárpzeletben is reája lehet fogni.

Furcsa nepe az istennek, ez a hirlapíró pedig hát kevés kivétellel majd minden hat évben mind egyike változtatni szokta czimét, és elvét is, egyszer subventioert, máskor népszerűség vadászatáert. — Okot mindig talál, amnyival is inkább, mert már az alig két és félmillió olvasó közönség nem bírta, a sok ponyva és nem ponyva irodalmi sereg ezreit feltartani főkép ma midőn revolverek is felsıcaptak azok seregébe, mint nagy nevű és nem is kövzitezeknek.

Hát talán nem úgy van ma az eset Verbovayval? Ki szolt arról máig, mit a kassai közlöny most már produkált, ki sürgette meg a többi országos lapokat, melyek epen annak esetétől tartva, annak utána siettek a még náluk levő gyűjtött pénzösszeget illető helyeikre által szolgáltatni, vagy a késedelem csak az egyiknél bűnös cselekmény, a másiknál nem az? Es a királyi főügyesség csak azért van felállítva, hogy az ellenzéki lapok szerkesztőit fogja oly erővel nyakon? Ki olvasta a kassai lapokban előadott esetnek bírói felmentését? Hát az ellenzéki lapok meg a vidéken is jövedelmi forrást igyekeztek abból teremteni, pedig többen tudtuk azt, — bizonyára nem, egyik sem, epen úgy nem, mint csendesesen viseli magát a „Függetlenség“ szerkesztője az ellene szórt aaptalan szennyes rázalmakkal szemben, mivel nem szándéka a bírói eljárásnak elebe vágni fellépésével, mint azt ellenfelei teszik lapjaikkban, elítelik csupa magyar nagylelkűségéből, mielőtt a bíró, ki arra hivattva van, — kimondaná reája a bűnöst, és másnap ugyanezen lapok igazítják helyre tevédeéseiket (—) ekkor már tevédes, hogy a semita lapok úgy tesznek annak azaz értelme, hogy f e s z i t s d m e g m i n d e n á r o n — de hogy más nagy lapok is elragadtatták magukat, ez már undok eljárás; főkép akkor midőn azok is kisebb-nagyobb mértékben ugyanezen késedelmi hibával lehetnek sújtva.

Várják bé a végeredményt mert hogy ez ügyben a kir. ügyesség kellő szigorral — ha nem tul szigorral — fog eljárni arról már az eddigi tények eléggé világos jel adók — tehát szegyeteljes elbánás a lapoktól, minden eddigi elhírtelenkedés — a mely soha sem volt jó.

Mi legalább úgy tudjuk, hogy a „Függetlenség“-nél begyült minden könyör adomány kelőleg fedezve van — csak számalova nincsen, mivel a szerkesztő és nyomda tulajdonos között olyan forma szerződés van, hogy eventent egyszer compulsának, azt is tudjuk, hogy a nyomda esőtömege az által bevetett és elkönnyvelt pénzek fe-

*) A nagyérdemű szerző saját nézetei. Szerk.

de z e v a n n a k, tudjuk azt is, hogy a feljelentő most már csak feltételek és hallomásokhoz köti előbbi vallomásait; és maga a felelős szerkesztő ez ideig még kisésem halgattatott, tehát még a tény áladék sem lehet biztos alapra fektetve s megállapítva — honnan lehet tehát még a „Nemzet“ czimű hirlapnak is azon pallos joga, hogy már előre leüté fejét boszu örömebe a gyanusítottnak?

A milyen nehezen bírná ezt felmutatni, éppen oly neheze lenne nekibe meg igazolnia azt, hogy a függetlenség felelős szerkesztője bűnös cselekményt követett el. Mert hát sem Péceley — s Kovácsnay-fele nagy híru sikerasztás nem álta meg az igazság tűzprobáját az illetők szégyenével, ep így van Solymosiné könyöradomány ügye is — hol van a hát az a joga, a „Nemzet“ czimű lapnak, hogy meghalt ot kiáltson lapjárására? hogy örülne neki, azt elhisszük, de hogy még ma joga volna ezt fennhangon kiáltani, azt kereken tagadjuk — neki is és bár kinek is mindaddig, míg azt a bíró ki nem mondja, mert a kir. ügyész is csak mint vádló szerepelhet és nem mint bíró tehát, térjünk magunkba és lassabban a nem való örömhírrrel, mert még mindig széjjel törheti láncazt a jog és igazság érzete — quid tunc? K.

Városi bizottsági közgyűlés lesz holnap délelőtt 9 órakor. Tárjari: 1. Polgármesteri jelentés. 2. Miniszteri leirat a f év közmunka kimutatás és utentartási költség-előirányzat tárgyában. 3. U. az az állandó országos utak meghatározása iránt. 4. Bihar-megye átirata, mely mellett a horvát kérdésben a kormányhoz intézett bizalmi felirátát pártolás végett küldi. 5. Kolozsmegye átirata a közgazg. tisztviselők vasuti díjmentes utazása tárgyában. 6. Torontálmegye átirata a csángómagyarok letelepítése ügyében. 7. Az árvaszek érvényesedése jelentése. 8. A tiszi ügyész 1/4 éves jelentése a városi peres ügyek állásáról. 9. Tanácsai előterjesztés a sertés hízaló és előleg kölcsönöz tartásul azon keresse tárgyában, hogy a város törzsvagyonából 20 hold föld sertés hizaloda teleplül örök tulajdonképen átadások. 10. U. az a kir. törvényeski helyiségek hasznosbéri összegének megszavazása iránt. 11. A közigazgatási bizottságba 5 tagnak választása. 12. Az esküdtszaki tagok lajstromának elkészítése iránt. 13. Tanácsai előterjesztés a közös hadseregnek béke elhelyezése szerint városunkban állomásozó csapatokról. 14. az a közlekvárti kezelés s pénztárak ellenőrzése tárgyában szükségesnek talált intézkedésekről. 15. U. az a Ludovika akad. pótlólag tett ajánlás tárgyában. 16. U. az a Beiler István szállásbiztos haláláról s helyének ideiglenes betöltéséről. 17. U. az a közmunka váltásáról 1881-ben vezetett és felülvizsgált számadással. 18. U. az a Budapesteni felállítandó szabadság szobor költségeihez a város részéről való járulás és erre a czelra adományok gyűjtése iránt. 19. U. az a Gelenczei Pál halála folytán megrült realiskola igazgatói állás és tanszék miként lett betöltéséről. 20. U. az a realiskola tanórak 1883/4 évre eső fizetésük tárgyában. 21. U. az a melyszert az iparos iskola költségvetése beterjesztetik. 22. U. az az iparos tanuló iskolai szervezetének megállapításáról s az ipariskolai felügyelő bizottság megalapításáról. 23. U. az a helybeli zenede részere segedelem megszavazása iránt. 24. Küldöttségi jelentés az árkv részere Kövesdy János bizotts. tag adományából beszerített ruhaneműk kiosztásáról. 25. Polgárosítás iránti kérévények. Figyelmeztetnek a bizotts. tag urak, hogy miután ezen ügyben a bizotts. közgyűlés összes tagjainak általános többségével hozhat érvényes határozatot! a közgyűlésen megjelenni méltóztassanak.

* Hős... vannak felv... mely déli s... Hősök pihe... csaták vére... apolás vége... nehez rögei... hősiglejt villo... sága s dicső... ságáert. Ott... azon szerén... s adakozás... indítványára... pályabére a... távol kedve... kedveltejtök... az örök álom... szorut a kes... szivveláslatot... hól nyugoszu... tünepén nem... a feltűzött k... makat. De t... elhozák em... hisz a női sz... zékeny, oly... dicső tettek... ható volt e... emlék kötötte... ez emlékkök... egyszerű ala... sirhalmat. Ne... Zöldéjerek t... felett, ha els... támadjatok f... szoruztatok u... honleányaink... is elhozhatók... koszorútokat... jait látjátok... kezteszen tite... s feltámadás... dunk. K. H. H.

* A deb... letai, a vovab... serényen folyv... foglalokzik a... már is kellő... hatvan-utca v... sátor indóház... szinte folyamán... * Köször... tarát. G. s. n... kesztője, ki el... dekozott most... tött könyvvél... rosi iparoskör... az országos ip... est könyvvél... hálás közzö... evszerszám... jesztien, midő... az iparügy k... hasznos könyv... szeskedjenek... elfogadtattak... 19. szám alatt... nok és L. ö. r... henyi utcai... vemher hó 6-8... * Ferra... tartózkodását... és városunk f... föld József... derek svájci... nozta is; este... ur ismét a fők... * A mai... kintetében. Vil... ur kávéházában... tott a színház... e közkedvelt...

A »DEBRECZEN« TÁRCZÁJA.

A végrendelet.

Beszély.

Még most is mintha látnám azt a sugar fiatal embert, kit René de Bournaynak hívtak. Modora szeretetreméltó, habár kissé komoly volt. Ugy tetszett, az élet illuzióit szelnek eresztette már, s a skepticismus, határozott és maró skepticismus jhezült lelkere, mely esküdt ellensége volt minden hízegésnek és áhokságnak. Nem egyszer mondogta, hogy kivesztek már a becsületes emberek, vagy ha itt-ott akadnak meg, azok is csak addig azok, míg-egy szenvedély erőt nem vesz rajtuk.

Két testvere volt, de nem érintkezett velük. Couchill volt a nevük, és epen mert más családi nevük volt, mint neki, azt hittem más más házassági frigyből születtek. Egyeb-iránt több ízben sejtettek velem, hogy e családban egy nem mindennapi történet játszott el, de a történet részleteit senkitől sem tudhattam meg.

Nem tagadom, en nagyon vonzódtam hozzá, s csakhamar benső barátságot kötötünk.

Egy este séta után, midőn csak ketten voltunk és bizalmas beszélgetésbe melyedtünk, önkénytelenül ezt a kérdést szalasztottam ki számon: — Mondja csak, edes anyjának első vagy második ferjétől való ön? Elhalványodott, majd elpirult, s néhány perczig szólanul, látható zavarban volt. Azután egy mela és szelid mosoly jelent meg az ajkán és így szólott:

Barátom, én nem untatja önt, elmondom családóm sajtószertü történetét. Tudom, hogy ön okos ember, nem kell tehát attól tartanom, hogy barátságunk meglazulna e miatt, s ha mégis, könnyen elviselném, mert nem igaz barátság semmisülne meg.

Anyám Coucill asszony egy felénk, alacsony termetű kis asszonyka volt, kit ferje csak vagyonért vett nőül. Egész élete vértanuság. Szerető kedély, felénk, erzekény levan, az a kinek atyámnak kellett volna lenni, a legdurvábban bánt vele. Már hazasága első hónapjában viszonyt kötött a szobaleánygyel, s a berlök hitvesei és leányai mind szeretői voltak, hanem azért nejeitől is volt két gyermek, söt ha magamat is hozzá számítom, három. Anyám nem szót: e lármas házban ugy elt mint azok a kis gerkek, melyek a butorok alatt szaladgálnak nagy feleken. Elnyomva, felretolva, reszkette; egy ijedős lény nyugtalan tekintetével kiserzte az emberek modúlatait. Es pedig szép volt, igen szép, a szelid hamvas szökek ritka fájából. Mintha haját a folytonos felelem halványította volna meg.

Couchill azon barátai között, kik kastélyának állandó vendégei voltak, kivált egy volt gyöngéd volt és indulatos, képes a legerélyesev név viselem. Magas volt és sovány s vastag fekete bajusz húzódtól aikai fölött. En nagyon kevéssé hasonlítik hozzá. Olvasott ember volt s egyáltalán nem gondolkozott úgy, mint társai. Nagyanyja Jean Jacques Rousseauka jó barátja volt s ő mintha nemes tulajdonságokat örökölt volna e viszonyból.

A „Contrat Social“-t s a „Nouvella Helois“-t kívülről tudta, valamint mindazon böl-

esészeti munkákat, melyek később elavult szokásainkat, előteleteinket, lejárt törvényeinket, buta moralunkat megbuktatták.

Szerette anyámat, s viszon szerelemre talált. Ezt a viszonyt azonban annyira titokban tartották, hogy az emberek a legeske-lyebb gyanut se táplálták. A gyámoltalan és szomorú asszonynak a kétségbeesés erejével erintkezésben elfogadta elméletét a sziv jogai kerthetelenségeiről; de mivel felénk és habozó volt, nem mertte ezt nyíltan kijelenteni, elrejté szive mélyébe, melyet soha sem nyitott meg.

Két bátyám úgy bánt vele, mint az apjuk, semmi gyöngédséget sem mutattak iránta, s mivel látták, hogy semmi tekintélye sem volt a háznál, úgy bántak vele, mint egy nevelőnővel. En voltam az a fia, aki igazán szerette s akit ő is szeretett.

Meghalt. En akkor 18 éves voltam. A következők megértésére meg kell jegyeznem, hogy anyám ferjét egy törvényeski határozattal értesítették, hogy a vagyon ketté választása, anyám javára ki van mondva, miáltal anyám fel volt jogosítva, hogy az ő részével tetszés szerint rendelkezze.

idomtalan mézarostypusu vastagnyaku ember, s testvéreim két erőteljes 20 és 22 éves fickó, nyugodtan ültek helyükön.

Bourneval, aki szintén meg volt hiva a végrendelet felbontására, belépett a mögöttem foglalt helyet. Felöltöjébe berkolozott, halvány volt s szakállát harapálda, mely már szürkülni kezdett. Bizonyára sejté, hogy mi fog itt történni.

A jegyző kétszeresen bereszelte az ajtókat, s olvasni kezdett, miután a spanyolvi-asszal lepecsételt boritekok feltérte s kivette az okmányt, melyet ő nem ismert.

(Itt elhallgatott a történetet, elbeszélő barátom, főkjából kivett egy régi okmányt, hosszú csókot nyomott rá, s szöla: Ez szeretett anyám végrendelete.) Alólított Croixluce Anna, Katalin, Genovéva, Matild, Coucill Gontran, Lipót, József törvényes felesége, testben és lélekben egészséges, végső akaratomat a lóvetkezőkben nyilvánítom: „Legelőször is kérem istent és drága René fiamat, bocsássanak meg azért, amit elkövetendő vagyok. „Eleg nagylelkűnek tartom fiamat arra, hogy megértsen és megbocsásson. Egész életemen át szenvedtem. Spekulációból ferjhez adtak, ferjem pedig szakadatlanul mellőzött, félreértett, üldözött, megcsalt. „Megbocsájtok neki, de nem tartozom neki semmivel. „Idősebb fiam sohasem szerettek, nem mutattak tiszteletet, alig bántak anyaként velem. „En azonban, míg éltem, az voltam nekik, aminek lennem kellett; halálom után semmivel se tartozom nekik. Egy halálatlan az, aki apámnak tartotta magát, egy

gyermek távol előbbi bírás... anya iránt kö... „En mind... ságtalan törvé... től, gaz előit... többé. Halálon... tikkolozást; ige... dolatomat, be... alá merem írni... „E szerin... lett a törvény... hól kedvesem... ről később Ren... (Ezt a v... okmány meg ha... „Es az ör... az eget és föld... na, ha nem ré... mely, gyöngéd... ölelő karjai k... arról, hogy a... ket, hogy egy... gasztalják, s a... janak.

„Két idős... csupán René... az embereknek... és a fut, hogy... mi előteletek... s szeressenek... „Ezek ut... Coucill i... jöngönek a vé... kelt, evz lépés... valt: „En. Bot... evz okmány sz...

Helyi hírek.

*** Hősök emléke.** A halál s eletszavak vanek felvéve egy egyszerű emlékszóborra, mely deli sirtkertünk végszegletében emelkedik. Hősök pihenek a sírhant rögei alatt, kik a csaták vérsínjéről hoztattak városunkba ápolás végett, mind elhunytak, e közös sírűreg hősök rögei alatt pihennek a karok, melyek hősileg villogtatták a kardot hazánk szabad dicsőségéért, kedves övéiknek boldogságáért. Ott porlanak a dicsők, emlékeket őriz az azon szerény kőszobor, melyet a közérzet s adakozás emelt Illési Sándor polgármester indítványára. Valóban hazafias szép tett. Ez pályabére a hősöknek, azon hősöknek, kik távol kedves szüleik, testvéreik, vagy szívkedveljüktől, itt aluszának a duló csaták után az örök álmot. Nem tűznek e szoborra koszorút a kesergő anya, nem testvérek, vagy a szívvelszóztottak, mert talán azt sem tudják, hol nyugosznak kedvéseik. Halottak emlékének nem borulnak ők le sírhalmora, hogy a felhőzött koszoru alatt kisírássák szívfüldimákat. De talán városunk hő keblű leányai elhozzák emlékkoszorújukat e gyászavatalra, hisz a nő szíve a nőkebel oly nemű, oly erőszéken, oly magasztos mindenben, főleg hazai dicső törtéket iránti nyilvánulásban. Most is látható volt e szobron halottak napján halás emléket kötötte koszoru, egyszerűen emelkedik e emlékkő, örökönek a hősök porai felett az egyszerű alacsony ákácok, melyek övedzik a sírhalmot. Néma tanni a dicső tetteknek! Zöldjeltek ti örök időkig a dicsők esontjai felett, ha elszenderültek is az ősz hidegében, támadjatok fel a tavasz lágy lehelletére, koszorúzzatok meg hős hazánkiai emléket. Vajha hűbendáink, felkeresnétek e sírdombot és ti is elhoznátok tavasz derűjén önkendeztek fűzött koszorúkat és mifjón ott a halál gyászromjait látjátok őszel, a tavasz iditő zöldje emlékeztessen titeket, hogy élet van a halál után s feltámadás — Hősök, pihenjétek, feltámadunk. K. H. L.

*** A debreczeni nánási vasut alap munkálatai.** A vonalak Debreczen alatt első részén serényen folynak, nagyszámu munkás csapat foglalkozik a földhagyással, mely több helyen már is kellő magaslata van emelve. A nagyhatvan-utca végén pedig egy megvásárolt kő-sátor indóházak alakították át, mely munka szinte folyamatban van.

*** Köszönet.** A helybeli iparoskör könyvtárát Gáspár Imre a „Debreczen“ szerkesztője, ki elebb már 20 kötet könyvet ajánlkozott most ujabbban 6 darab csinosan bekötött könyvvel; továbbá Ráth Károly a fővárosi iparoskör elnöke 4 db. Gelléri Mór az országos iparegyesület titkára 1 db. közhelyes könyvvel gazdagítván, midőn mind ezeket hálás köszönetünk ez uton is kifejeztük, egyszerűen kedves kötelezettségét vélnék teljesíteni, midőn őszinte bizodalommal fölkerjük az iparügy barátait, hogy zsegekönkint hasznos könyvvel adományokkal gyarapítani sziveskedjenek. Az ajánlékok bejelentetők és elfogadottnak a kör helyiségében Czepléd-utczán 19. szám alatt, avagy Gref József könyvtárának és Lőrincz Károly László kör gazda színhelyi utczai üzletében. Debreczen 1883. november hó 6-án. Az iparoskör elnökeje.

*** Fermaid Károly** meghosszabbította itteni tartózkodását. Itfőn meglátogatta megyénk és városunk főispánját, méltóságos gr. Degeufeld Józsefet, ki igen kegyesen fogadta a derek svájci francziát sőt látogatását viszonozta is; este pedig a színházban Fermaid ur ismét a főispán vendége volt.

*** A mai eset** ritkítja párját vigalmak tekintetében. Vilmos Lajosnál zenenestély, Böhm ur kávéházában theaestély stb. A ki jól mulatott a színházban — meglátogatta mulatságát e közkedveltégu helyeken. Hja! a téli esték!

*** Jutalomjáték.** Az első jutalomjáték a jövő héten kedden fog lenni. Ez alkalommal Halmainé asszony javára az Ördögök a földön című nagy mulattató operette fog színpadra kerülni. Halmainé asszony olyan kedvence a közönségnek, hogy kétségtelenül nem fog elmaradni sem az anyagi sem az erkölcsi elismerés.

*** Az iparos tanoncok** nagyon hanyagul látogatják az iparos iskolát s ebből kifolyólag az igazgatóság már hosszú névsorát terjesztette a kapitányi hivatalhoz a mulasztóknak, a kik szombarra lesznek felidézve.

*** Gyilkossági kísérlet.** A szabolcsmegyei Gelsen okt. 28-án a következő gyilkossági kísérlet történt. E nap reggelén az ottani ref. tanító, Pethő József, forgópisztolyal a ref. lelkész lakába s rövid szóváltás után a lelkész jobb vállába lött. A lövésre elősietett lelkész a tanító a pisztolyal megütötte s az udvarra rohant ki, hol a lelkész leányát találta. A leány menekülni akart, de megbotlott s elesett. A tanító akkor a leányra a sűt a pisztolyt, de egy arra menő asszony megütötte a tanító kezét, úgy, hogy a lövés félre ment s a golyó a szakmakaalba turdott. A tanító elmenekült, de harmadnapra elfogták s átadták a bíróságnak. Az eset oka a következő: A tanító szerelmes volt a pap leányába, meg is kérte kezét, de kosarat kapott. E miatt a lelkész ellen boszút forralván, a nyáron vele összejördűt s a lelkész t a r e z u l t ú t é. A lelkész az esetet bejelenté az esperesnek s ez éppen okt. 28-án volt megtartandó a vizsgálatot. Ezt akarta a tanító megelőzni a gyilkossági merényllettel.

*** A gyártelepek** vizsgálatát az iparhatóság ma folytatta. Szenle alá vette a Knoll Pál kefégyárát, a Baum Miksa közzöveszeti műhelyét és Lamprecht Frigyes sűtdőjét. Remélhető, hogy a bizottság nemokára befejezi müködését.

Hazánk s a külföld.

— Rémület a színházban. Nagy riadalom támadt mult vasárnap az eszéki színházban. A „Hamelni patkányfogó“ véglenetel játszódtak le épen a színpadon, midőn egy páholylátogató, ki a karzaton egy szivarozó tűzért vett észre, oda kiáltott: „Ki a dohányzóval!“ Szerencsétlenségre a színpadon levő színészek azt kellett mondani: „Tíz van... az egész falu lángban áll.“ Dacára, hogy a darabot jól ismerték és a falu alatt nem értettek Eszék szép városát, az egész közönség felugrott helyéről és a kijáratok felé fordult. A helyzet már válságossá kezdett válni, midőn Lieder színház fodrász a színpadról kiáltott, hogy nincs baj s hogy nem ég; a zenekar is folytatta müködését, az előadást is folytatták, úgy hogy a közönség végre nyugtatva tért vissza helyére.

— Regényes történet Helma-Montanában lakik Ilges ezredes, a ki Németországban született, még mint gyermek ment Amerikába és később az u. n. távol északnyugaton, több ízben vitézül harcolt az indianusok ellen. Nemrég az a hír került fel, hogy az ezredes Perorsországnak elő nejt, gyermekeit titokban elhagyta, megszökött stb. Ez a hír rosszakaratu hazugság volt ugyan, de valószínűnek tetszett azért, mert az ezredes csakugyan gondoskodik egy jelenleg Németországban élő gyermekéről. Ez a gyermek azonban csak fogadott fia, a kinek életben maradását a következő regényes történet előzte meg: 1866-ban volt, a midőn a rendes hadsereg megérkezett Arizonába és felváltotta a kaliforniai önkénteseket. Ilges detachementje Tuksautól néhány mérföldnyire táborozott, az u. n. Camp-Grantban. 1866-ban, már a nyár vége felé, egy férfiből, nóből és két gyermekből álló családot Tuksauból a pima-falukba ment és azt az

utat egy kocsin tette meg, mely az asszony-nak és gyermekeknek egyszersmind helyül szolgált, míg a férfi a mezőn töltötte az éjt. Egy este ép nyugalomra akarttérni, midőn Apache kirohant ind. meglátta a szerencsétleneket. A szegény gyermekek szülőit megölték, a gyermeket azonban egyelőre nem bántották. Néhány nappal azután Camp Grantban Ilges főhadiszállásán egy indiánus asszony jelent meg, fehér fücskát tartva karján. Elmondta a történeteket, hozzátéve, hogy ő a gyermekeket oltalmába fogadta. A kis leány meghalt, a kis fiút pedig elhozta, hogy ágytakaróként és élelmi szerekért becserelje. Ilges ezredesnek meg-tetszett a csinos fiu, ki nagy kék szemével, szőke fürtjeivel hazájára és az aranyos ifju korra emlékeztette a melyet régi hazájában töltött. Kiváltotta a három éves gyermeket, azután felöltöztette, ételt, italt adott neki és egy seregant nejeinek, egy nemes szívű amerikai nőnek ápolására bízta. Két év múlva Ilges ezredes keletre helyezték át. Magával vitte a kis fiut is, kit Henry Grant Arizonának nevezett el. A hetvenes évek közepe táján az ezredes a 12 éves fiut egy ismerős családdal Németországba küldte. A fiu felnőtt és jelenleg a berlini polytechnikumot látogatja. Az ezredes nevet viseli, és ha tanulmányait befejezte, visszatér az Egyesült-Államokba. Így jutott Ilges ezredes házasság nélkül gyermekekhez.

— Százezer forint. Gyurcsék János, a neureg elhunyt nyitrai kanonok, mint írják százezer forintot hagyományozott végrendeletileg a pulai szent Vinczeről nevezett apáczák felügyelete alatt Trencsénbe felállítandó leányiskolára. A végrendelet végrehajtója Czeizel Gábor apátkanonok és papnöveldei igazoták. Itt megemlítjük, hogy Gyurcsék még ez évben jótékony célra is 50,000 forintot adományozott.

Muzsák.

— Az orsz. magyar daláregyesület. f. nov. hó 11-én deli 10 órakor a neuzei zene-teremben rendkívüli közgyűlést tart. Bartay Ede egyesületi elnök egybehívása folytán és előktele mellett, melynek főtagyait: a mult évi debreczeni közgyűlés által megbízott debreczeni és miskolczi egy-letek által a betérjesztett s az ig. vál. által lényegesen módosított ünnepélyi ügyrend felletti véghatározat, továbbá a magyar király-hymusz eredménytelen szövegkölteményei pályázata ügyében való további intézkedés végre: a jövő évi miskolczi orsz. ünnepély érde-keben hozandó határozatok fogják képezni. A mi t értesülünk: az ig. vál. a király-hymusz szövegkölteményei pályázatnak ez alkalommal való eredménytelenségével szemközt, új pályázat kitüzését fogja a közgyűlésnek ajánlani az eddigigil egészen eltérő modalitások mellett.

— A király hymusz. (Pályázati értesítés.) Az orsz. magyar daláregyesület által a Debreczenben megpendített „magyar király-hymusz“ szövegkölteményére kitüzött pályázat határidejéig beérkezett pályaművek felett, az azok elbírálására fölkért bíráló bizottság, — melynek tagjai voltak: Gyulai Pál, Jókai Mór, Szász Károly, Vadnay Károly, ugyszintén: Ercsély Ferencz, Engeszer Mátyas, Huber Károly és Zimay László, — a f. nov. hó 4-én tartott öszülésében határozott. A pályaművek tulnyomó nagy száma, figyelemre méltónak nem találtatott; míg némely pályamű egy vagy más tekintetben figyelmet ébresztett ugyan, sőt a bírálok egyike a 99. száma s „Regis ad exemplum totus componitur orbis“ jelegével, egy másik bíráló pedig a 110. száma s „Hűség“ jelegével ellátott pályaműnek a pályadíjat is kiadati ajánlotta. A bíráló bizottság többsége azonban egyiket sem találta a kitüzött pályadíjra méltónak. A bíráló bizottság, e határozatáról az orsz. m. daláregy. ig. vál. értesíteni, a pályaműveket irattárba tétetni s a jelgés leveleket az ig. vál. által megégetés által megsemmisíteni határozta. A bíráló bizottság nevében közli: id. Ábrányi Kornél egyes titkár.

Törvénszék.

— Halálos ítélet. A kezdi-vásárhelyi kir. törvénszék a november 2-án megtartott nyilvánosvéstárgyalásán Pakocs I. szárazpataki lakost gyilkosságért kötel által való halálra, Bartók Antalné, mint felbujtással vádolt bűnszerző életfogytiglan való fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a vádlottak, valamint a kir. ügyész is felebeztek. Utóbbi azért, mert Bartók Antalnéra is kötel általi való halált kérvén, azt a törvénszék elvetette és fegyházra ítélte el.

Kivégzés. Weimarban az országos törvénszéki épület udvarában e hó 2-án reggel 7 órakor hajtották végre a gorai esküdtsek által kimondott halálos ítéletet Hieronymus alias Pulver nevű rablógyilkoson, ki Apoldában Geyer töképezést meggyilkolta, kirabolta és véres tettét be is vallotta. A szük udvarra belépti jeggyel 40—50 egyént bocsátottak be. Kevéssel 7 óra előtt megjelent a vesztő helyen a törvénszék, teljes ornátusban. Miután az orvosok, dr. Zogbaum börtönorvos vezetése alatt a guillotine közelében állást foglaltak, adott jelre megkondult a lelekharang és a deliquent elővezették. Hieronymus, a lelkész és a börtönfelügyelő kíséretében jelent meg, görnyedten, halálsápadtan és katonás üdvözléssel mondá: „Jó reggelt uraim!“ Miután a törvénszéki jegyző felolvasta a halálos ítéletet, Hieronymus felkiáltott: „Isten mindig velünk van.“ Azután az államügyész átadta a hóhérrak. Az elítelt nyugodtan tűrte, hogy rácsatolják a guillotine deszkájára. Miután tes-

tét beszorították oly módon, hogy a nyaka közvetlenül a 70 fontos kés alá esett, a következő pillanatban már lezuhant a gyilkos szerszám és a fej elvált a törzstől. A kivégzés mely 4 percig tartott, Hirsch Lajos góhái és bátyja Hirsch Miksa erfurti hóhérok végezték. A lelkész imája fejezte be a véres drámát.

Közgazdaság.

— Husárok: Megállapítva s bejelentve 1883. nov. 7-től 14-ig, 48 kr Magyar Gábornál czepléd-utca 55 sz. alatt. — Gyarmati Istvánál mester-utca 1113 sz. a., varga-utca 2238 sz. a., Nagy Mihályál Péterfia-utca 970 sz. a. — Katona Lajosnál rózsater 16 sz. a., s végre Szentessi Istvánál sz.-Anna utca 2667 szám alatt. — Minden többi bejelentett mézárszékekben pedig 50 kr. J e g y z e t: Magyar Gábor négy székekben 1 kilo hus nyomtatek nélkül a közönség részére 8 krral, — a cs. kir. katonai kórház részére pedig 10 krral drágább.

— Tudósítás. 1883-ik év nov. hó 6-án megtartott hetivásárról: 1 mtm. Buza 9.50—9.40, —9.30, 1 mtm. Fetszeres 7.60—7.50—7.40, 1 mtm. rozs 7.00—6.90—6.80 1 mtm. árpa 6.40—6.30—6.20, 1 mtm. zab 6.50—6.40—6.30, 1 mtm. tengeri 5.30—5.20—5.10, 1 mtm. köles 6.70—6.60—6.50, szak burgonya 1.30, 100 kio szalonna 55.00—54.50—54.00, 100 kio hajt 62.00—61.00—60.00

Apró-cseprő.

A nevelés nagy titka jobban áll, hogy a hiúságot a kellő tárgyakra irányozzuk. Smith.

A szigorúság akkor érdem, ha a szived lágy, Rückert.

A virgács mellett ott legyen a mézes kalács. Luther.

Akkor olvas, ha saját gondolataidból kifogysz; ami pedig a legjobb fejnél is sokszor megsörténik. Schopenhauer.

Minden lyrai darabnak egészben véve nagyon okosnak, részben tekintve egy kicsit ostobának kell lenni. Goethe, Sprüche.

Legtöbb költőben van anyai a képmutásból, hogy védelmére kell meg olyasminek is, ami a lelkiismeretét nem hagyja bekeben. Racine, Levelei.

Oh, költészet, beh keserves ajándéka vagy te az égnek! Laube.

— Színház. Csütörtök, nov. 8-án adatik „NAGYZÁS HÖBORTJA“, vígjáték 3 felvonásban. Kezdeté 7 órakor.

— Naptár. Csütörtök, nov. 8. Tivadar Nap kel 6.58, nyugszik 4.31.

TÁVIRATOK.

(A „Debreczen“ saját tudósítójától.)

Bécs, nov. 7. (A „Debreczen“ ered. táv.) A mag. a delegáció négyes albizottsága tegnapi ülésén Kállay a kérdésekre adott válaszában kiemelte, hogy Bosznia szervezetében lényeges változások nem történtek, ujoncozás jól folyt le, s befejeztetett, menekültek azon föltétellel befogadtattak, hogy alvétek magukat a hatóságoknak, kataszteri munkákból még a becslésmunkák hátra vannak; adók jól befolyanak, végrehajtások nincsenek (!). Boszniát vasut által tengerrel kell összekötni, occupatio után osztrák törvény behozatott, perrendtartás kidolgoztatott, mely 1. szeptemberben lépett életbe. Albizottság, megszálló csapatok költségeit helybenhagyta.

Berlin, nov. 7. (A „Debreczen“ tudósítójának táv.) Rezső tegnap a grude-waldi vadászaton egy vadkant elejtett. Este a trónörökös pár a császárral, Vilmos herczeggel, nejével a dalmüszínházat meglátogatták. Ma Potsdamba mennek, visszatérve este a trónörökös-pár lakosztályában családi ebéd.

Vasuti személyvonatok menetrende.

Indulás:	
Budapestre, Czeplédre Nagypáradra:	
délelőtt 11 óra 50 perczkor.	
este 8 „ 50 „	
Nyiregyhádra, Miskolcra,	
reggel 7 óra 45 „	
d. u. 3 „ 39 perczkor.	
Szatmárra, Királyháza:	
reggel 4 óra 15 perczkor	
délután 3 „ 49 „	
Erkezés:	
Budapestre, Nagypáradra	
reggel 3 óra 45 perczkor.	
d. u. 3 „ 19 „	
Miskolcra, Nyiregyhádról:	
d. u. 11 „ 35 perczkor.	
este 8 „ 13 perczkor.	
Szatmárról, Királyhádról:	
délben 11 óra 27 perczkor	
este 8 „ 30 „	

Felelős szerkesztő: GÁSPÁR IMRE. Kiadó KUTASI IMRE.

n a k. tudjuk azt is, hogy a már csak feltételek és k hoz köti előbbi vallomá- a felelős szerkesztője ideje gattatott, tehát még a tény ála- biztosz alapra fektette s meg- nnan lehet tehát még a „Nem- rlapnak is azon pallos joga, leuté fejét boszu örömébe a

hezen bírná ezt felmutatni, z lenne nekibe igazolnia azt, egeg felelős szerkesztője bűnös vettél el. Mert hát sem Pécey felele nagy bíru sikasztás nem sásg tüpróbáját az illetők szé- gy van Solymosiné könyöradó- — hol van hát az a joga, a lapnak, hogy meghalt ot ki- z hogy örülne neki, azt el- y még ma joga volna ezt fenn- azt kerekén tagadjuk — neki és mindaddig, míg azt a bíró mert a kir. ügyész is csak ppelehet és nem mint bíró te- nekukba és lassabban a nem mert még mindig szejjel tör- og és igazság érte — quid K.

bizottsági közgyűlés lesz hol- orokor. Társvok: 1. Polgár- 2. Műszertartási költség- 3. U. az az állandó or- 4. Bihar- 5. Kéz- 6. Kéz- 7. Kéz- 8. Kéz- 9. Kéz- 10. Kéz- 11. Kéz- 12. Kéz- 13. Kéz- 14. Kéz- 15. Kéz- 16. Kéz- 17. Kéz- 18. Kéz- 19. Kéz- 20. Kéz- 21. Kéz- 22. Kéz- 23. Kéz- 24. Kéz- 25. Kéz- 26. Kéz- 27. Kéz- 28. Kéz- 29. Kéz- 30. Kéz- 31. Kéz- 32. Kéz- 33. Kéz- 34. Kéz- 35. Kéz- 36. Kéz- 37. Kéz- 38. Kéz- 39. Kéz- 40. Kéz- 41. Kéz- 42. Kéz- 43. Kéz- 44. Kéz- 45. Kéz- 46. Kéz- 47. Kéz- 48. Kéz- 49. Kéz- 50. Kéz- 51. Kéz- 52. Kéz- 53. Kéz- 54. Kéz- 55. Kéz- 56. Kéz- 57. Kéz- 58. Kéz- 59. Kéz- 60. Kéz- 61. Kéz- 62. Kéz- 63. Kéz- 64. Kéz- 65. Kéz- 66. Kéz- 67. Kéz- 68. Kéz- 69. Kéz- 70. Kéz- 71. Kéz- 72. Kéz- 73. Kéz- 74. Kéz- 75. Kéz- 76. Kéz- 77. Kéz- 78. Kéz- 79. Kéz- 80. Kéz- 81. Kéz- 82. Kéz- 83. Kéz- 84. Kéz- 85. Kéz- 86. Kéz- 87. Kéz- 88. Kéz- 89. Kéz- 90. Kéz- 91. Kéz- 92. Kéz- 93. Kéz- 94. Kéz- 95. Kéz- 96. Kéz- 97. Kéz- 98. Kéz- 99. Kéz- 100. Kéz- 101. Kéz- 102. Kéz- 103. Kéz- 104. Kéz- 105. Kéz- 106. Kéz- 107. Kéz- 108. Kéz- 109. Kéz- 110. Kéz- 111. Kéz- 112. Kéz- 113. Kéz- 114. Kéz- 115. Kéz- 116. Kéz- 117. Kéz- 118. Kéz- 119. Kéz- 120. Kéz- 121. Kéz- 122. Kéz- 123. Kéz- 124. Kéz- 125. Kéz- 126. Kéz- 127. Kéz- 128. Kéz- 129. Kéz- 130. Kéz- 131. Kéz- 132. Kéz- 133. Kéz- 134. Kéz- 135. Kéz- 136. Kéz- 137. Kéz- 138. Kéz- 139. Kéz- 140. Kéz- 141. Kéz- 142. Kéz- 143. Kéz- 144. Kéz- 145. Kéz- 146. Kéz- 147. Kéz- 148. Kéz- 149. Kéz- 150. Kéz- 151. Kéz- 152. Kéz- 153. Kéz- 154. Kéz- 155. Kéz- 156. Kéz- 157. Kéz- 158. Kéz- 159. Kéz- 160. Kéz- 161. Kéz- 162. Kéz- 163. Kéz- 164. Kéz- 165. Kéz- 166. Kéz- 167. Kéz- 168. Kéz- 169. Kéz- 170. Kéz- 171. Kéz- 172. Kéz- 173. Kéz- 174. Kéz- 175. Kéz- 176. Kéz- 177. Kéz- 178. Kéz- 179. Kéz- 180. Kéz- 181. Kéz- 182. Kéz- 183. Kéz- 184. Kéz- 185. Kéz- 186. Kéz- 187. Kéz- 188. Kéz- 189. Kéz- 190. Kéz- 191. Kéz- 192. Kéz- 193. Kéz- 194. Kéz- 195. Kéz- 196. Kéz- 197. Kéz- 198. Kéz- 199. Kéz- 200. Kéz- 201. Kéz- 202. Kéz- 203. Kéz- 204. Kéz- 205. Kéz- 206. Kéz- 207. Kéz- 208. Kéz- 209. Kéz- 210. Kéz- 211. Kéz- 212. Kéz- 213. Kéz- 214. Kéz- 215. Kéz- 216. Kéz- 217. Kéz- 218. Kéz- 219. Kéz- 220. Kéz- 221. Kéz- 222. Kéz- 223. Kéz- 224. Kéz- 225. Kéz- 226. Kéz- 227. Kéz- 228. Kéz- 229. Kéz- 230. Kéz- 231. Kéz- 232. Kéz- 233. Kéz- 234. Kéz- 235. Kéz- 236. Kéz- 237. Kéz- 238. Kéz- 239. Kéz- 240. Kéz- 241. Kéz- 242. Kéz- 243. Kéz- 244. Kéz- 245. Kéz- 246. Kéz- 247. Kéz- 248. Kéz- 249. Kéz- 250. Kéz- 251. Kéz- 252. Kéz- 253. Kéz- 254. Kéz- 255. Kéz- 256. Kéz- 257. Kéz- 258. Kéz- 259. Kéz- 260. Kéz- 261. Kéz- 262. Kéz- 263. Kéz- 264. Kéz- 265. Kéz- 266. Kéz- 267. Kéz- 268. Kéz- 269. Kéz- 270. Kéz- 271. Kéz- 272. Kéz- 273. Kéz- 274. Kéz- 275. Kéz- 276. Kéz- 277. Kéz- 278. Kéz- 279. Kéz- 280. Kéz- 281. Kéz- 282. Kéz- 283. Kéz- 284. Kéz- 285. Kéz- 286. Kéz- 287. Kéz- 288. Kéz- 289. Kéz- 290. Kéz- 291. Kéz- 292. Kéz- 293. Kéz- 294. Kéz- 295. Kéz- 296. Kéz- 297. Kéz- 298. Kéz- 299. Kéz- 300. Kéz- 301. Kéz- 302. Kéz- 303. Kéz- 304. Kéz- 305. Kéz- 306. Kéz- 307. Kéz- 308. Kéz- 309. Kéz- 310. Kéz- 311. Kéz- 312. Kéz- 313. Kéz- 314. Kéz- 315. Kéz- 316. Kéz- 317. Kéz- 318. Kéz- 319. Kéz- 320. Kéz- 321. Kéz- 322. Kéz- 323. Kéz- 324. Kéz- 325. Kéz- 326. Kéz- 327. Kéz- 328. Kéz- 329. Kéz- 330. Kéz- 331. Kéz- 332. Kéz- 333. Kéz- 334. Kéz- 335. Kéz- 336. Kéz- 337. Kéz- 338. Kéz- 339. Kéz- 340. Kéz- 341. Kéz- 342. Kéz- 343. Kéz- 344. Kéz- 345. Kéz- 346. Kéz- 347. Kéz- 348. Kéz- 349. Kéz- 350. Kéz- 351. Kéz- 352. Kéz- 353. Kéz- 354. Kéz- 355. Kéz- 356. Kéz- 357. Kéz- 358. Kéz- 359. Kéz- 360. Kéz- 361. Kéz- 362. Kéz- 363. Kéz- 364. Kéz- 365. Kéz- 366. Kéz- 367. Kéz- 368. Kéz- 369. Kéz- 370. Kéz- 371. Kéz- 372. Kéz- 373. Kéz- 374. Kéz- 375. Kéz- 376. Kéz- 377. Kéz- 378. Kéz- 379. Kéz- 380. Kéz- 381. Kéz- 382. Kéz- 383. Kéz- 384. Kéz- 385. Kéz- 386. Kéz- 387. Kéz- 388. Kéz- 389. Kéz- 390. Kéz- 391. Kéz- 392. Kéz- 393. Kéz- 394. Kéz- 395. Kéz- 396. Kéz- 397. Kéz- 398. Kéz- 399. Kéz- 400. Kéz- 401. Kéz- 402. Kéz- 403. Kéz- 404. Kéz- 405. Kéz- 406. Kéz- 407. Kéz- 408. Kéz- 409. Kéz- 410. Kéz- 411. Kéz- 412. Kéz- 413. Kéz- 414. Kéz- 415. Kéz- 416. Kéz- 417. Kéz- 418. Kéz- 419. Kéz- 420. Kéz- 421. Kéz- 422. Kéz- 423. Kéz- 424. Kéz- 425. Kéz- 426. Kéz- 427. Kéz- 428. Kéz- 429. Kéz- 430. Kéz- 431. Kéz- 432. Kéz- 433. Kéz- 434. Kéz- 435. Kéz- 436. Kéz- 437. Kéz- 438. Kéz- 439. Kéz- 440. Kéz- 441. Kéz- 442. Kéz- 443. Kéz- 444. Kéz- 445. Kéz- 446. Kéz- 447. Kéz- 448. Kéz- 449. Kéz- 450. Kéz- 451. Kéz- 452. Kéz- 453. Kéz- 454. Kéz- 455. Kéz- 456. Kéz- 457. Kéz- 458. Kéz- 459. Kéz- 460. Kéz- 461. Kéz- 462. Kéz- 463. Kéz- 464. Kéz- 465. Kéz- 466. Kéz- 467. Kéz- 468. Kéz- 469. Kéz- 470. Kéz- 471. Kéz- 472. Kéz- 473. Kéz- 474. Kéz- 475. Kéz- 476. Kéz- 477. Kéz- 478. Kéz- 479. Kéz- 480. Kéz- 481. Kéz- 482. Kéz- 483. Kéz- 484. Kéz- 485. Kéz- 486. Kéz- 487. Kéz- 488. Kéz- 489. Kéz- 490. Kéz- 491. Kéz- 492. Kéz- 493. Kéz- 494. Kéz- 495. Kéz- 496. Kéz- 497. Kéz- 498. Kéz- 499. Kéz- 500. Kéz- 501. Kéz- 502. Kéz- 503. Kéz- 504. Kéz- 505. Kéz- 506. Kéz- 507. Kéz- 508. Kéz- 509. Kéz- 510. Kéz- 511. Kéz- 512. Kéz- 513. Kéz- 514. Kéz- 515. Kéz- 516. Kéz- 517. Kéz- 518. Kéz- 519. Kéz- 520. Kéz- 521. Kéz- 522. Kéz- 523. Kéz- 524. Kéz- 525. Kéz- 526. Kéz- 527. Kéz- 528. Kéz- 529. Kéz- 530. Kéz- 531. Kéz- 532. Kéz- 533. Kéz- 534. Kéz- 535. Kéz- 536. Kéz- 537.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései nov. 6.

Befizetés	Értékpapírok	Utolsó árkelet		Befizetés	Értékpapírok	Utolsó árkelet		Befizetés	Értékpapírok	Utolsó árkelet	
		penz	árú			penz	árú			penz	árú
	Allamadosságok.				c) Gőzmalomok.				Magy. arany v. ezüst . . . 5%	120 20	120 30
	Magyar aranyjár. adómentes 6%	119.—	119.10		Concordia-malom	564.—	568.—		" jelzálogbank . . . 5 1/2 %	101.39	101 45
	" " " " " " " " " " " "	87.80	88.05	500	Első budapesti-malom	1215.—	1220.—		" " " " " " " " " " " "	98.25	98.75
	Magyar papírradé 5 "	86.10	86.35	500	Erzsebet-malom	250.—	252.—		Kisbirt. orsz. földhitelint. 5 1/2 %	100.—	101.—
	Magyar vasuti kölcsön 120 frt	138.50	139.—	200	Hengermalom	630.—	640.—		Osztrák-magy. bank o. é. . . 5 "	101.—	101 50
	" " " " " " " " " " " "	139.—	140.—	500	Luiza-malom	279.—	280.—		" " " " " " " " " " " "	98.—	98.20
	" " " " " " " " " " " "	—	—	160	Molnárak és sütők-malma	383.—	385.—		" " " " " " " " " " " "	91.25	91.55
	" " " " " " " " " " " "	91.25	91.75	200	Pannonia-malom	1270.—	1275.—		Pesti magy. keresk. bank . . . 4 "	101.75	102.25
	" " " " " " " " " " " "	114.—	115.—	1000	Viktoria-malom	465.—	470.—		" " " " " " " " " " " "	101.50	102.—
	" " " " " " " " " " " "	98.—	99.—	300					" " " " " " " " " " " "	99.—	99.50
	" " " " " " " " " " " "	113.—	114.—						" " " " " " " " " " " "	100.—	100.50
	" " " " " " " " " " " "	113.—	113.50						Elsőségek.		
	Tiszai és szegedi kölcsön 4 1/2 %	110.25	110.75	200	d) Közlekedési vállalatok.				Alföld-fiumei vasut 5%	98.75	99.25
	1871-ki magyar államkölcsön 5 "	—	—	200	Adria	—	185.—		" " " " " " " " " " " "	97.75	98.25
	1873-ki " " " " " " " " " " " "	—	—	200	Alföld-fiumei vasut 5%	167.50	168.50		" " " " " " " " " " " "	94.75	95.25
	Földteherm. kötvény magyar 5 "	99.—	100.—	100	Arad-körösölgyi vasut	—	—		Báttaszék-dombóvár zék. . . . 5 "	—	—
	" " " " " " " " " " " "	98.—	98.50	100	Báttaszék-domb.-zák. v.	—	—		" " " " " " " " " " " "	—	—
	" " " " " " " " " " " "	99.—	100.—	200	Déli vasut	151.—	152.—		" " " " " " " " " " " "	—	—
	" " " " " " " " " " " "	97.25	98.25	200	Északkeleti vasut	157.—	158.—		" " " " " " " " " " " "	—	—
	" " " " " " " " " " " "	98.—	101.—	200	Erdélyi vasut	163.50	164.50		" " " " " " " " " " " "	—	—
	" " " " " " " " " " " "	99.—	99.75	200	Győr-sopron-ebenfurti vasut	—	—		Éjszakkeleti vasut. 5 "	91.50	92.—
	M. jelz. urb. váltás. kötvény 5 "	93.50	94.50	200	Kassa-oderbergi vasut 4%	145.50	146.50		" " " " " " " " " " " "	117.—	117.50
	K. horv.-szláv. jelz. földv. 5 "	—	—	200	Magyar galicizai vasut. 5 "	161.50	162.50		" " " " " " " " " " " "	124.50	125.50
	Szülődézsma váltás kötvény 5 "	97.50	98.25	200	M. nyugati vasut	166.—	167.—		É.-magy. egyes. közszéb. r. t.	—	—
	M. kir. kamatos kincst. utalv.	—	—	200	Osztrák állami vasut	318.—	318.50		Magyar galicizai vasut. 5 "	94.50	95.—
	Egyes. államad. papírban 4 1/2 %	79.—	79.25	200	Pécs-barcsi vasut	—	—		" " " " " " " " " " " "	93.—	93.50
	" " " " " " " " " " " "	79.—	79.25	200	Tiszavidéki vasut	248.50	249.50		Magyar nyugati vasut. 5 "	96.75	97.50
	" " " " " " " " " " " "	79.—	79.25	200	Osztrák dunagőzhajózási társ.	594.—	598.—		" " " " " " " " " " " "	96.—	96.75
	" " " " " " " " " " " "	79.70	79.90	200	Pesti közúti vaspálya	426.50	427.50		M. vasut-els. kölcs. beruh. . . . 5 "	112.50	113.50
	Osztr. aranyj. 4% kamat.	99.75	100.25		" " " " " " " " " " " "	256.—	260.—		I. Erdélyi vasut 5 "	92.30	92.80
	Osztr. papírradé adómentes 5 "	93.25	93.75						Győr-sopron-ebenf. vasut 6 "	—	—
	" " " " " " " " " " " "	120.50	121.50		e) Takarékpénztárak.				Kassa-oderbergi vasut 5 "	97.—	97.50
	Kisorsolás 1860-ból á 500 frt	135.—	136.—	50	Budapest III. kerületi	65.—	—		" " " " " " " " " " " "	93.75	94.25
	" " " " " " " " " " " "	140.—	141.—	300	Országos központi	478.—	482.—		" " " " " " " " " " " "	—	—
	" " " " " " " " " " " "	170.50	171.50	1000	Pesti első hazai	4525.—	4550.—		" " " " " " " " " " " "	119.25	120.25
	" " " " " " " " " " " "	170.—	171.—	200	Pest-budai fővárosi	478.—	483.—		Osztr.-magy. állami vasut 5 "	101.75	102.25
	Pestv. kölcs. 1870-ből 6%	104.50	105.50	100	" " " " " " " " " " " "	99.50	100.—		Tiszavidéki vasut 6 "	103.25	103.75
	" " " " " " " " " " " "	105.—	105.50						Budapesti lánchíd 6 "	—	—
	Budapesti kölcs. 1880. 5%	97.—	97.25		f) Különb. vállalatok.				Kösz. és téglagy. kötelezv. . . . 6 "	—	—
	Szerbiai nyere. kölcsön 3%	32.25	33.25		105 Alagut	117.50	118.50		Lloyd- és tőzsde épület 5 "	97.25	98.—
					80 Általános waggon kölcsönz. társ.	90.—	91.—				
	Részvények.				100 E.-magy. egyes. közszéb. r. t.	—	—		Magansorsjegyek		
	a) Bankok.				150 Franklin-társulat	165.—	167.—		Osztrák hitelintézet	173.50	174.50
200	Által. magyar munic. hitelint.	205.—	210.—	400	Ganz- és társa-féle vasöntőde	185.—	190.—		Budavárosi sorsjegy	—	—
120	Angol-osztrák bank	—	—	200	Gschwindt-féle szeszgyár	430.—	435.—		Keglevich " " " " " " " " " " " "	17.50	18.50
100	Budap. bankgy. részv. társ.	106.—	106.50	200	Gyapju-mosó és bizom. I. m.	200.—	205.—		Pálffy " " " " " " " " " " " "	38.50	39.50
200	Horvát leszámítoló-bank	—	—	210	Kereskedő testületi épület	590.—	595.—		M. vörös-kereszt-egyl. sorsj.	6.30	6.60
100	Budapesti iparbank	35.50	36.50	150	Könyvnyomda „Atheneum“	530.—	535.—		10 Osztr. vörös-kereszt sorsj.	12.—	12.50
80	Központi ipartárs. hitelint.	—	—	500	Pesti	850.—	860.—				
200	Magy. általános hitelbank	301.75	302.—	130	Köszéb. és téglagy. (Drasche)	156.—	157.—		Pénznemek.		
200	Magyar jelzálog hitelbank	—	—	100	Nemzetk. waggon-köcs. r. t.	104.—	105.—		Cs. kir. arany (vert)	5.66	5.69
100	Magyar j.lz.-hitelbank II. kib.	104.—	104.50	85	Pesti építő társaság	—	—		" " " " " " " " " " " "	5.65	5.68
100	Magyar lesz. és pénzváltó bank	92. 1/2	93. 3/4	100	Rimamurány-Salgó-tarjáni	—	—		Osztr.-magyar 8 frtos arany	9.49	9.52
100	Magyar országos bank részv. társ.	—	—	100	Salmú részv. társ.	125.75	126.—		20 frankos arany	9.49	9.52
160	Osztrák hitelintézet	299.60	299.80	200	Salgótarjáni közszébánya	117.—	118.—		Török arany lira	—	—
150	Osztrák-magyar-bank	837.—	840.—	200	Schlick-féle	246.—	246.50		Osztrák és magyar ezüst.	—	—
150	I. magyar iparbank	166.50	168.—	400	Serfőződe első magyar	650.—	660.—		Német birod. bankjegy. 100 m.	58.35	58.45
150	" " " " " " " " " " " "	152.—	154.—	200	Sertészvizelő	378.—	380.—		Német bir. 20 m. arany	11.65	11.67
500	Pesti kereskedelmi-bank	559.—	560.—	200	Sóskuti kőbánya	45.—	48.—		Váltók árfolyama (látra)		
100	Sziszeki hitelbank	—	—	200	Spodium- és csontliszt-gyár	263.—	265.—		Német bankp. 100 n. b. m.	58.35	58.55
100	Unionbank	—	—	200	Szálóda-részvénytársaság	81.50	82.50		Amsterdam 100 holl. írtért	98.50	98.60
				200	Tégla és mészegető ujlaki	110.50	111.50		Brüsszel 100 frankért	47.40	47.50
				160	Téglagyár kőbányai	233.—	235.—		Páris 100 frankért	47.30	47.40
									Marseille 100 frankért	—	—
									Svájczi pénzp. 100 frankért	47.40	47.50
									Zürich 100 frankért	47.45	47.50
									London 10 font sterlingért	119.70	119.95
									Milano 100 lire nuovo ital.	—	—

Előzetes
Helyben és postán
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyes szám
A lap szellemi részét
don közönség tulajdon
bás földesit, a szer
barmintva küli
Előzetes
TELEGDI K. LA
CSÁTHY K. LA
kereskedésben és a
talban KUTASI IM
nyomdájában a pos
uján.

Horvát

(r. e.)
Magyarországra
tágitani fog . . .
Kossuth Lajos
hazánk s Horvát
bonyodalma is
azt hisszük mi
gedi látogatásán
vettünk kezünk
jére helyeztük
geden tapasztalt
nyilatkozatait s
dést is, a mely
udvartartást a
ujabb nagy város
elhalmozta: a m
és Zágrábot es
Zágrábot e pill
szen néhány n
kormányelnök sz
mány sajtójában
el van intézve,
előnyös kiegyez
zéknek még szö
nyös megoldással

Boldog órá
czipiumot csak
hozott, elannyi
szavazatok küld
ő épen a horvát
erélyességének
Azonban
vége és minden
bizalmi szavazat
lében feltálat
hogy a horvát
most kezdődik s
horvátok épen a
pított megoldás
már a rend hely
t r á k generalis
a czelnak épen
nálunk — egy
alatt üzetik.

Az osztr. h
du mein liebes
az ideiglenesen
feliratos czimere
hogy imé, azon
szinü csik szegé
szük — Ausztria
Magyarország a
horvát-magyar k
hogy Horvátorszá
zöldet! Levették
gárok követelték
volítását. Ezek
országunk iránt
hiszzük, egyet
szágnak, a mely
zösség jelvényeit

Ezen eszéki
tétett közé ama
szövegével együtt
eltávolították E
postáról küszöb
már is emlitenek
(Webert, a v
— Filippovicsot
— elbujva az
alá — most ma
leányzó . . . Ausz
Csaknem ug
vát-Tórtországot
mányvá változt
toztatta, a mely
sártos azért, hogy
tartsa ki. Ugy
a pénz-kérdés és
günkre való teki
attól, hogy Misk
a budapesti par
Reichsrathnak le
gyarország végi
circumeizióinak.
a délszláv csász
nedvekk, mag

Fűszer-, csemege- és ásványviz-raktár.

Magyar pocsosnyo
tokaji Borok.

ANDRÉ ÉS SZABÓ

Valódi orosz tea
valódi jamajkai rum

DEBRECZENBEN.

Tisztított szalon petroleum.

HALAK
és
SAJTOK.

Üzlethelyiség:
Piacz- és Hatvan-uteza sarkán.

GYÓGY-
és
savanyúvizek.

Kedves köteletségünknek tartjuk a n. é. közönség eddigi szives pártfogását megköszönni.
Ez alkalommal becses tudomására hozni, miszerint üzleti helyiségünket „piacz- és hatvan-uteza sarkán” levő **Tóth Gyula** ur házába áttettük.
Nagy fáradtsággal járó s anyagi kiadásokat sem kimélve, igyekeztünk kereskedésünket úgy berendezni, hogy a közkíváramalom nagyobb igények kielégítésénél is kellőleg megtelegezzünk.
A téli idény közeledtével a kedvező alkalmat felhasználva, az iránt van szerencsénk tiszteletteljesen föl-kérni, miszerint nagybecsű pártfogásában részesíteni s gyakori rendelményeivel megtisztelve, vállalatunkat elősegíteni kegyeskedjék.
Különös gondot fordítunk árunk beszerzésére, valamint tiszta és helyes kezelésére, mely által igen tisztelt vevőinket azon kellemes helyzetbe igyekszünk juttatni, miszerint legjobb minőségű árukat pontos és gyors kiszolgálattal mellett, legelőnyösebben adhassunk.
Kiváló tisztelettel

André és Szabó.

Debreczen, 1883. nyomtatott kiadó KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

GYOMOR-CSEPPEK,
jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen.

Mária-celli

Ezen eszéki tétett közé ama szövegével együtt eltávolították E postáról küszöb már is emlitenek (Webert, a v — Filippovicsot — elbujva az alá — most ma leányzó . . . Ausz Csaknem ug vát-Tórtországot mányvá változt toztatta, a mely sártos azért, hogy tartsa ki. Ugy a pénz-kérdés és günkre való teki attól, hogy Misk a budapesti par Reichsrathnak le gyarország végi circumeizióinak. a délszláv csász nedvekk, mag

Egy üvege ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Kotschueck E., Gölti N és Tamásy B. urak gyógyszerárában, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárában és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Karoly,
az „örangyalhoz” czimzett gyógyszerárában
Kremzierben, Morvaországban.